

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 87 0 P 023657 22 Rev
Dana, 02.03.2023. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Biljane Tomić, kao predsjednika vijeća, Violande Šubarić i Rose Obradović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Z.P., sina S., iz Č., opština T., koga zastupa N.K., advokat iz T., protiv tuženog Lovačkog udruženja T.T., koga zastupa B.P., advokat iz B., ... radi poništenja odluke o isključenju iz članstva, vrijednost spora 10.000,00 KM, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Okružnog suda u Doboju broj 87 0 P 023657 21 Gž 4 od 14.12.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 02.03.2023. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 600,00 KM.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Tesliću broj 87 0 P 023657 20 P 3 od 31.05.2021. godine poništena je odluka tuženog broj: ... od 12.06.2017. godine i odluka broj: ... od 09.03.2017. godine, te je obavezan tuženi da tužitelju naknadi troškove postupka u iznosu od 4.240,00 KM.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Doboju broj 87 0 P 023657 21 Gž 4 od 14.12.2021. godine žalba i dopuna žalbe tuženog su odbijene i prvostepena presuda potvrđena, te je odbijen zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tuženi pobija drugostepenu presudu zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija dozvoli, nižestepene presude ukinu i tužba odbaci ili ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužitelj predlaže da se revizija odbaci kao nedozvoljena ili odbije kao neosnovana.

Odredbom člana 237. stav. 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP) propisano je da revizija nije dozvoljena ako vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude ne prelazi 30.000,00 KM. Stavom 3. istog člana je propisano da i u slučajevima kada revizija nije dozvoljena stranke mogu da podnesu ovaj vanredni pravni lijek ako odluka o sporu zavisi od

rješenja nekog pravnog pitanja (procesnopravnog ili materijalnopravnog) koje je od važnosti za jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnost svih u primjeni prava. Ako traži primjenu citiranog stava, stranka mora jasno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg je podnijela reviziju, uz navođenje propisa i drugih izvora prava koji se na njega odnose, te mora izložiti razloge zbog kojih smatra da je to pitanje važno za obezbjeđenje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni (stav 4. člana 237. ZPP).

U konkretnom slučaju tuženi je u skladu sa odredbama člana 237. stav 3. i 4. ZPP stavio prijedlog da se njegova revizija dozvoli, ističući da je Vrhovni sud Republike Srpske zauzeo stanovište u više odluka o pitanju stvarne nadležnosti suda za ocjenu pravne valjanosti akata lovačkog udruženja, a da stav izražen u pobijanoj presudi nije podudaran sa tim stanovištem.

Imajući u vidu da je riječ o nenovčanom zahtjevu tužitelja, koji je u tužbi označio vrijednost predmeta spora na iznos od 10.000,00 KM, te cijeneći da su se ostvarili uslovi iz odredbe člana 237. stav 3. tačka 3. ZPP, ovaj sud je reviziju dozvolio, budući da je o pitanju stvarne nadležnosti suda za ocjenu pravne valjanosti akata lovačkog udruženja o isključenju iz članstva ovaj sud zauzeo stav u odlukama na koje se pozvao revident, te da se zbog odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj Ap-5938/18 od 24.09.2020. godine donesene u ovom predmetu trebala preispitati sudska praksa iz tih odluka.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužitelja da se poništi odluka tuženog broj: ... od 12.06.2017. godine i odluka broj: ... od 09.03.2017. godine o njegovom isključenju iz članstva tuženog.

Tokom postupka kod prvostepenog suda utvrđeno je slijedeće činjenično stanje: da je tuženi, na osnovu odluke Upravnog odbora donesene na sjednici dana 02.03.2017. godine kojom se tužitelj isključuje iz članstva tuženog dana 09.03.2017. godine, donio pismeno rješenje kojim se tužitelj isključuje iz članstva tuženog koje je potpisao predsjednik Upravnog odbora i predsjednik lovačkog udruženja T.T.; da je tužitelj, postupajući po uputstvu za izjavljivanje pravnog lijeka protiv navedenog rješenja, blagovremeno podnio žalbu skupštini tuženog, koja je nakon razmatranja žalbe na sjednici održanoj dana 03.04.2017. godine većinom glasova izglasala da se žalba odbije, nakon čega je tuženi dana 12.06.2017. godine donio odluku broj ... kojom je obavijestio tužitelja da je na 5. redovnoj sjednici skupštine tuženog održane 25.03.2017. godine (a ne 03.04.2017. godine kako to proizilazi iz zapisnika) u T., nakon razmatranja njegove žalbe, skupština odbila žalbu kao neosnovanu; da iz obrazloženja navedenih odluka tuženog broj ... i ... proizilazi da je tužitelju stavljeno na teret da je dana 12.02.2017. godine počinio prekršaj iz člana 19. Zakona o lovstvu ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 60/09 i 50/13, u daljem tekstu: ZL) jer je nosio oružje kroz lovište bez odobrenja i znanja korisnika lovišta, a što je utvrđeno na osnovu službene zabilješke lovočuvara i izjave stručnog i lovočuvarskog lica, a iz obrazloženja odluke tuženog broj ... proizilazi da je tužitelju dodatno stavljeno na teret i to da je svojim postupcima direktno uticao na prisvajanje imovine manjem broju članova čime su nanesene izuzetno štetne posljedice lovcima tuženog; da je svjedok N.S. u svom iskazu potvrdio da je za vrijeme dok je obavljao funkciju predsjednika skupštine tuženog na jednoj od sjednica na dnevnom redu raspravljano o žalbi tužitelja izjavljenoj na odluku tuženog o njegovom isključenju, da su bili ispunjeni formalni uslovi za održavanje sjednice i da je nakon glasanja njegova žalba odbijena; da je svjedok Z. I., koji je u spornom periodu bio predsjednik Upravnog odbora tuženog potvrdio da se na odluci tužene broj ... od 09.03.2017. godine nalazi njegov potpis, da je tužitelj kao i određeni broj drugih lica

zbog prekršaja konstatovanog u službenoj zabilješci lovočuvara isključen iz članstva tuženog, da se tužitelj žalio na navedenu odluku, da je njegova žalba odbijena na skupštini, te da prije donošenja sporne odluke Upravnog odbora protiv tužitelja nije vođen disciplinski niti bilo koji drugi postupak; da iz kopije dijela službene zabilješke lovočuvarske službe, iz dnevnika za dan 12.02.2017. godine, između ostalog, proizilazi da je dana 12.02.2017. godine u tom dnevniku evidentirano da je lovočuvar N.J. sa stručnim licem Ž.S. na lokalitetu lovišta zvano K.b. zatekao i zaustavio više vozila u kojima se nalazio određeni broj lica sa oružjem, da se u vozilu F.P. tom prilikom nalazio tužitelj, koji je i sekretar lovačkog udruženja B.T. koji je na upit potvrdio da ima oružje u vozilu, da je tom prilikom naveo da mu nije poznato da je zabranjeno kretanje sa oružjem po lovištu bez odobrenja korisnika lovišta, da prisutna lica nisu imala ni dozvolu za lov u lovištu Lj.P. gdje su se uputili, zbog čega su vraćeni sa zatečenog lokaliteta i upućeni da radi odlaska u lovište Lj.P. koriste put opšte upotrebe što su ta lica bez prigovora učinila i sa vozilima se vratila sa zatečenog lokaliteta; da je zakonski zastupnik tuženog Ž.S. u svom iskazu potvrdio tačnost činjenica navedenih u službenoj zabilješci lovočuvarske službe i dnevnika za dan 12.02.2017. godine, navodeći da su mu one poznate jer se kritičnog dana 12.02.2017. godine sa lovočuvarem N.J. nalazio na lokalitetu K.b. kojim upravlja tuženi; da je tužitelj u svom iskazu u suštini potvrdio navode saslušanih svjedoka i zakonskog zastupnika tuženog u vezi donošenja spornih odluka, nevođenja disciplinskog postupka, te da se kritičnog dana nalazio na lokalitetu K.b. kada je zajedno sa ostalim lovcima zaustavljen od strane Ž.S. i N.J.

Polazeći od naprijed utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je zaključio da je odluka o isključenju tužitelja iz članstva tuženog donesena zbog prekršaja iz člana 19. ZL bez prethodno vođenog disciplinskog postupka, da se prema odredbama članova 31, 39, 61, 83, 84. i 85. Statuta tuženog od 21.04.2014. godine (u daljem tekstu: Statut) ta disciplinska mjera može izreći samo od strane disciplinskog suda tuženog nakon prethodno provedenog disciplinskog postupka, da je odluku o toj mjeri donio upravni odbor bez prethodno provedenog disciplinskog postupka, a ne disciplinski sud, pri tom pogrešno se pozivajući na Statut i Pravilnik, pa donoseći sporne odluke tuženi nije proveo propisanu proceduru za njihovo donošenje, te je prvostepena odluka donesena od strane nenadležnog organa tuženog i kao takva je nezakonita bez obzira da li je tužitelj učinio predmetni prekršaj, iz kojih razloga je u cijelosti usvojio tužbeni zahtjev.

Drugostepeni sud je, odlučujući o žalbi tuženog, prihvatio kao pravilna činjenična utvrđenja i pravni stav prvostepenog suda, pa je žalbu odbio i potvrdio prvostepenu presudu.

Osporena odluka je pravilna i zakonita iz slijedećih razloga:

U postupku koji je predhodio donošenju osporenih presuda prvostepeni sud je donio rješenje od 23.03.2018. godine kojim je odbacio tužbu u ovoj pravnoj stvari uz obrazloženje da rješavanje po tužbenom zahtjevu tužitelja ne spada u sudsku nadležnost. Drugostepeni sud je rješenjem od 07.09.2018. godine odbio žalbu tužitelja i potvrdio prvostepeno rješenje o odbacivanju tužbe.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine je odlukom broj Ap-5938/18 od 24.09.2020. godine usvojio apelaciju tužitelja i ukinuo rješenje drugostepenog suda, doneseno u ovom postupku dana 07.09.2018. godine kojim je taj sud potvrdio rješenje prvostepenog suda o odbacivanju tužbe zbog stava da rješavanje o tužbenom zahtjevu ne spada u sudsku nadležnost, uz zaključak Ustavnog suda da postoji povreda prava na pravično suđenje u segmentu prava na pristup sudu kada su se redovni sudovi proglasili nenadležnim za postupanje po tužbi kojim je tužitelj tražio poništenje odluke tuženog o njegovom isključenju iz članstva. Ustavni sud je, između ostalog, izrazio stav da je prema odredbi člana 4. stav 1. tačka e) ZL tuženi dobrovoljno udruženje

građana, ukazao je na praksu Evropskog suda za ljudska prava prema kojoj bi isključenje iz članstva lovačkog udruženja protivno njegovim pravilima moglo predstavljati povredu slobode udruživanja, da se predmet ne odnosi na članstvo podnosioca zahtjeva u političkoj stranci, već je riječ o članstvu privatnog karaktera, da je pravo nekoga da bude član takvog udruženja pravo građanskopravne prirode i da se radi o predmetu građanskopravne prirode, pa da tužitelj u takvom postupku uživa prava na pravično suđenje iz člana II/3 e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije.

Imajući u vidu naprijed navedeno, suprotno tvrdnji revidenta, pravilno su nižestepeni sudovi smatrali da ovaj spor spada u sudsku nadležnost i slijedom toga pravilno donijeli meritorne odluke o tužbenom zahtjevu tužitelja.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja u predmetnoj pravnoj stvari, koje ne može biti predmet pobijanja u revizionom postupku, prema izričitoj zabrani propisanoj odredbom člana 240. stav 2. ZPP, proizlazi da je tuženi na osnovu odluke Upravnog odbora tuženog, donesene na sjednici dana 02.03.2017. godine, kojom se tužitelj isključuje iz članstva tuženog, dana 09.03.2017. godine donio pismeno rješenje kojim se tužitelj isključuje iz članstva tuženog koje je potpisao predsjednik Upravnog odbora tuženog. Skupština tuženog je razmatrala žalbu tužitelja, izjavljenu protiv navedene odluke, na sjednici održanoj dana 03.04.2017. godine i tuženi je dana 12.06.2017. godine donio odluku broj ... kojom je obavijestio tužitelja da je na 5. redovnoj sjednici skupštine tuženog, nakon razmatranja njegove žalbe, skupština odbila žalbu kao neosnovanu. Prema sadržaju navedenih rješenja razlog isključenja tužitelja iz članstva tuženog je učinjeni prekršaj iz odredbe člana 19. ZL.

Odredbom člana 19. ZL propisano je da je zabranjeno svim licima kretanje kroz lovište sa vatrenim oružjem, pješke ili u prevoznim sredstvima, sa drugim sredstvima za lov, te sa lovačkim psima, kao i kretanje van puteva koji služe opštoj upotrebi, bez odobrenja korisnika lovišta, osim službenih lica, u vršenju službenih radnji i dužnosti.

Odredbom člana 31. alineja druga Statuta tuženog propisano je da članstvo u Udruženju prestaje isključenjem iz Udruženja na osnovu odluke Disciplinskog suda; odredbom člana 39. Statuta definisano je da organe Udruženja čine Skupština, Upravni odbor, Nadzorni odbor, Disciplinski tužilac i Disciplinski sud; odredbom člana 61. Statuta propisana je nadležnost Upravnog odbora tako da, između ostalog, vrši suspenzije članova Udruženja do okončanja disciplinskog postupka; odredbom člana 83. Statuta propisano je da je Disciplinski sud organ Udruženja koji vodi postupak za utvrđivanje povrede, da ima tri člana i tri zamjenika, te da predsjednika suda, članove i njihove zamjenike imenuje Skupština udruženja na prijedlog Upravnog odbora Udruženja; odredbom člana 84. Statuta kao jedna od predviđenih mjera za disciplinske povrede je i isključenje iz članstva Udruženja, a odredbom člana 85. Statuta propisano je da će se sva pitanja vezana za rad Disciplinskog suda regulisati Pravilnikom o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti.

Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti tuženog iz maja 2015. godine (u daljem tekstu: Pravilnik) tuženi je propisao: odredbom člana 4. tačka 27. kao disciplinski prekršaj kretanje lovaca sa oružjem po lovištu, za vrijeme lovostaja, bez znanja lovočuvara i nadležnih organa Udruženja; odredbom člana 5. tačka 5. propisana je mjera trajnog isključenja, između ostalog, i zbog prekršaja iz tačke 27. predhodnog člana, a tačkom 8. toga člana ovlaštenje Upravnog odbora da izrekne mjeru zabrane; odredbama članova 7. do 36. Pravilnika propisano je vođenje disciplinskog postupka za izvršeni prekršaj i donošenje odluke, a odredbama članova 37. do 41. Pravilnika propisana je procedura po žalbi protiv odluke Disciplinskog suda.

Imajući u vidu naprijed navedeno, suprotno tvrdnji revidenta, pravilan je zaključak nižestepenih sudova da se disciplinska mjera isključenja iz članstva tuženog može izreći samo od strane Disciplinskog suda tuženog i to po prethodno provedenom disciplinskom postupku, a da je tuženi mjeru isključenja tužitelju izrekao odlukom Upravnog odbora, a ne Disciplinskog suda, bez prethodno provedenog disciplinskog postupka, pri tome se pozivajući na Statut i Pravilnik. Pravilan je i stav nižestepenih sudova da, donoseći odluku broj ... od 09.03.2017. godine u konkretnom slučaju tuženi nije postupao po propisanoj proceduri za donošenje odluke navedenog sadržaja i da je odluka donesena od strane nenadležnog organa tuženog, te je kao takva nezakonita, bez obzira da li je tužitelj učinio predmetni prekršaj.

Kod takvog stanja stvari, drugostepeni sud je, suprotno tvrdnji revidenta, pravilno zaključio da je pravilna prvostepena odluka o usvajanju tužbenog zahtjeva, pa su neosnovani svi revizijski navodi da je prilikom donošenja pobijane odluke pogrešno primijenjeno materijalno pravo iz odredbe člana 73. ZL.

Razloge drugostepenog suda za odluku o tužbenom zahtjevu, u potpunosti kao pravilne prihvata i ovaj sud, pa su neosnovani i ostali revizijski navodi kojima se osporava pravilnost drugostepene presude.

Imajući u vidu naprijed navedeno neosnovano je pozivanje revidenta da je pobijana odluka zahvaćena povredama odredaba parničnog postupka koje bi bile od uticaja na njenu pravilnost i zakonitost.

Iz navedenih razloga odlučeno je kao u izreci na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

O troškovima postupka tužitelja odlučeno je kao u dispozitivu na osnovu odredbe člana 387. stav 1. ZPP, iz razloga što se ne radi o nužnim troškovima, budući da se u odgovoru na reviziju ponavljaju navodi isticali tokom postupka.

Predsjednik vijeća
Biljana Tomić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić